

‘De Cero a Siempre’, een belofte aan de eerste levensjaren van onze kinderen

**Juan Manuel Santos
Calderón**

*President van Colombia en
winnaar van de Nobelprijs
voor de vrede in 2016*

Investeren in jonge kinderen is het beste wat een land kan doen, nu en in de toekomst. Op basis van dit uitgangspunt hebben we in Colombia een integraal beleid ontwikkeld – ‘De Cero a Siempre’ (van nul tot voorgoed) genaamd – gericht op het realiseren van een samenleving gebaseerd op gelijkheid, waarin burgers niet hun hele leven achtervolgd blijven door een slechte start bij de geboorte.

Onze kinderen staan centraal in het vreedzame Colombia dat we op dit moment aan het opbouwen zijn. We begrijpen dus de dringende noodzaak om visionair beleid voor jonge kinderen te ontwikkelen, dat aansluit bij de internationale agenda op dit gebied.

Het is bewezen dat onze hersenen zich het snelst ontwikkelen tijdens de eerste vijf levensjaren en dat investeren in deze levensfase in maatschappelijk opzicht het meeste oplevert. Op basis van deze informatie en prioritering van het waarborgen van kinderrechten, besloten we een integraal zorgplan te ontwikkelen dat kon worden aangepast aan de specifieke omstandigheden waarin kinderen in de verschillende delen van het land leven. Daarnaast hebben we de particuliere sector, maatschappelijke en gemeenschapsorganisaties, de academische wereld en internationale samenwerkingsorganen uitgenodigd om ook aan deze aanpak deel te nemen.

Deze uitdaging vroeg om een innovatieve manier om doeltreffend overheidsbeleid te ontwikkelen, beheren, implementeren en financieren. Zeven jaar na de implementatie is Colombia, dankzij een ongekende toename in investeringen op het gebied van de eerste levensjaren, in staat een aanzienlijk groter deel van de bevolking in deze levensfase te bereiken met integrale zorg. Waar we in 2010 zorg verleenden aan 400.000 kinderen, is dat aantal inmiddels gestegen naar 1,2 miljoen kinderen, waarvan bijna 50% in kwetsbare omstandigheden leeft.

Integrale zorg voor alle kinderen

Het *De Cero a Siempre*-beleid heeft de manier waarop we de zorg aan jonge kinderen aanpakken, fundamenteel veranderd. Kinderen hebben een centrale plek gekregen. Hun leven is veranderd en hun algehele ontwikkeling is verbeterd. Zorg wordt tegenwoordig op naam verleend. Ieder kind wordt geregistreerd met naam, achternaam, identificatienummer en locatie. Daarnaast wordt alle zorg die zij krijgen regelmatig bijgehouden.

△ Foto: Secretaría de Prensa de la Presidencia de la República de Colombia

Om dit voor elkaar te krijgen, hebben we de *Ruta Integral de Atenciones* (een integraal zorgtraject) opgezet, het belangrijkste instrument van het beleid, waarmee wordt bepaald welke zorg elk kind vanaf de geboorte tot aan het zesde levensjaar zou moeten krijgen. Er is prioriteit gegeven aan een aantal voorzieningen. Zo wordt ieder kind apart vermeld in het geboorteregister en opgenomen in het algemene stelsel van sociale voorzieningen, krijgt elk kind een compleet vaccinatieprogramma aangeboden, wordt toezicht gehouden op de voeding, worden gezinnen en verzorgers getraind op het gebied van zorg en opvoeding, enzovoorts. Deze voorzieningen moeten verantwoord worden via institutionele registratie- en monitoringsystemen, die de uitvoering van beleid voor jonge kinderen controleren en opvolgen. Deze systemen zijn essentieel om risicovolle situaties te vermijden en maatregelen te nemen om ze te verhelpen.

Een gezamenlijke, sectorbrede inspanning

De institutionele en technische ontwikkeling die nodig was om goede integrale zorg te kunnen bieden, heeft een enorme inspanning vereist in termen van

coördinatie op nationaal, departementaal en gemeentelijk niveau. Dat we deze klus hebben geklaard, vroeg om het aanwenden van financiële en technische middelen om het aanbod van instellingen af te stemmen op de lokale vraag en initiatieven voor jonge kinderen op te nemen in ontwikkelingsplannen.

Dit bracht ons ertoe de *Comisión Intersectorial para la Atención Integral de la Primera Infancia* (een sectorbrede commissie voor integrale zorg aan jonge kinderen) op te richten. Deze commissie bracht een werkwijze tot stand die aansloot bij de doelstellingen van ons beleid en bundelde en coördineerde de activiteiten van alle bij het verlenen van integrale zorg betrokken organisaties.

Samenwerkingsverbanden tot stand brengen

In aanvulling op het bovenstaande is een reeks waardevolle publiek-private samenwerkingsverbanden tot stand gebracht die een belangrijke rol hebben gespeeld in het hele proces van structurering, implementatie en bevordering van het beleid.

Als overheid waren we diep geraakt door de enorme bijdrage van maatschappelijke organisaties, particuliere bedrijven, de academische wereld en internationale samenwerkingsorganen, die graag hun steentje wilden bijdragen aan de ontwikkeling van jonge kinderen. We waren in staat de noodzakelijke voorwaarden te creëren om deze activiteiten af te stemmen op het beleid en op de activiteiten van het rijk. Dat zou de reikwijdte van de doelstelling die ons alleen verbond, het bevorderen van de integrale ontwikkeling van jonge kinderen, verruimen.

Gezamenlijke verantwoordelijkheid bevorderen

Het principe van gezamenlijke verantwoordelijkheid bepaalt dat het gezin, het rijk en de samenleving samen garant staan voor de rechten van zwangere vrouwen en kinderen, in ons geval: jonge kinderen. Met dit vertrekpunt van het VN-verdrag voor de rechten van het kind en de wetgeving van ons eigen land over dit onderwerp in gedachten, hebben we met ons beleid geprobeerd een culturele omslag te bewerkstelligen en de sociale normen te beïnvloeden om van de zorg voor jonge kinderen een topprioriteit te maken. We hebben dat gedaan door de nadruk te leggen op de cruciale rol van gezinnen bij de algehele ontwikkeling van kinderen en door de lokale gemeenschap te stimuleren hen proactief te steunen.

Een integrale visie op ontwikkeling

Voor het *De Cero a Siempre*-beleid is het niet voldoende activiteiten uitsluitend toe te spitsen op één enkel aspect van de ontwikkeling van kinderen, maar moeten we kijken naar het concept van allesomvattende zorg. Dat houdt in dat we kinderen moeten zien als mensen die actief hun eigen ontwikkeling vormgeven. Dat betekent dat we nieuwe eisen moeten stellen aan gezinnen, aan

“We besloten een integraal zorgplan tot stand te brengen dat kon worden aangepast aan de specifieke omstandigheden waarin kinderen in alle delen van het land leven.”

de leraren die dagelijks met hen werken en aan iedereen die zich bezighoudt met de ontwikkeling van dit soort programma's en projecten.

Wat betekent dit beleid voor de levens van kinderen in Colombia?

Het *De Cero a Siempre*-beleid is een van de vele voorbeelden waaruit blijkt hoe deze overheid zich op allerlei terreinen inspant om het land beter te maken. Dit betere Colombia vereist van ons dat wij ons ervoor inzetten dat de generatie van vrede in de best mogelijke omstandigheden kan opgroeien.

Sinds 2010 hebben we bijna 6,8 miljard dollar geïnvesteerd in welzijn en zorg. Dit bedrag komt bovenop de investeringen van regionale instanties en de 100 miljoen dollar die via publiek-private samenwerkingsverbanden is geschonken voor de implementatie van actielijnen die in het beleid uiteen zijn gezet.

Het beleid is op dit moment in volle gang in alle regio's, die, na een halve eeuw gewapend conflict, een wederopleving beleven. Door middel van processen van technische samenwerking tussen de 32 departementen van het land – en bijna een derde van de gemeenten van het land – zijn we erin geslaagd het vermogen van lokale autoriteiten en belanghebbenden om het beleid te beheren en te implementeren, te verbeteren.

Door het bieden van de juiste zorg is er enorme vooruitgang geboekt in de vermenschlijking en flexibilisering van zorg aan zwangere moeders en heel jonge kinderen. Daarnaast zijn er professionele kwalificatieniveaus voor de sector bepaald en bijgewerkt, waarbij tot op heden 150.000 professionals zijn opgeleid tot het bieden van integrale zorg gedurende de eerste levensjaren.

In het kader van het zorgplan *First 1000 Days of Life* (de eerste 1000 levensdagen) zijn meer dan vier miljoen kinderen tot zes jaar ingeschreven in het sociale zekerheidsstelsel en is al 95% van de kinderen tot 1 jaar gevaccineerd. Daarnaast hebben we de zorg- en opvoedingsvaardigheden van verzorgers en gezinnen verbeterd door middel van het gezamenlijk toepassen van een reeks strategieën, waaronder het uitreiken van 7.400 'kraampakketten' aan pasgeborenen in kwetsbare gebieden.

Om de toegang tot lezen en het cultureel erfgoed te vergroten, hebben we ruim vijftien miljoen boeken en gespecialiseerd materiaal voor basisscholen en openbare bibliotheken uitgedeeld, en hebben we 227 leeszalen geopend.

We zijn trots op de levens die we voor altijd helpen veranderen dankzij de 274 nieuwe centra gericht op de ontwikkeling van jonge kinderen die we verspreid over het land geopend hebben.

Daarnaast zijn we toegetreten tot het verbond van meer dan 40 publieke en private partners dat een nieuw initiatief start, *Generación Cero Desnutrición*

“Het De Cero a Siempre-beleid heeft de manier waarop we de zorg aan jonge kinderen aanpakken, veranderd. Kinderen hebben een centrale plek gekregen. Hun leven is veranderd en hun algehele ontwikkeling is verbeterd.”

(de nul ondervoeding generatie) dat zichzelf ten doel heeft gesteld chronische ondervoeding in Colombia voor 2030 uit te roeien.

Om de resultaten van samenwerking rondom jonge kinderen te consolideren, hebben we, in samenwerking met het onderzoekscentrum Inter-American Dialogue, de Bernard van Leer Foundation en andere partijen, de *Agenda Regional para el Desarrollo Integral de la Primera Infancia en países de Latinoamérica y el Caribe* (Regionale agenda voor integrale ontwikkeling van jonge kinderen in Latijns-Amerikaanse en Caraïbische landen) opgesteld. Een instrument waarmee we de zorg aan deze bevolking in al onze landen geleidelijk zullen verbeteren.

De uitdagingen van het De Cero a Siempre-beleid

Colombia maakt een periode van ingrijpende veranderingen door, waardoor het *De Cero a Siempre*-beleid altijd doorontwikkeld moet worden om te garanderen dat het beantwoordt aan de actuele behoeften van jonge kinderen.

Een van de grote uitdagingen is goede integrale zorg wereldwijd toegepast krijgen en de aandacht te concentreren op de kinderen die speciale aandacht nodig hebben, met name kinderen in gebieden die het zwaarst getroffen worden door het gewapende conflict. Deze taak vraagt om verregaande coördinatie tussen nationale en regionale organisaties, om ieders verantwoordelijkheden in termen van politieke ambities, implementatie, toezicht en evaluatie duidelijk af te bakenen.

Hetzelfde geldt voor de verschillende instanties in de publieke en private sector en de maatschappelijke instanties waarmee we heel nauw samenwerken ten behoeve van de kinderen van ons land.

Vrede waarborgen: onze prioriteit

Zoals de Bernard van Leer Foundation de wijze beslissing nam haar inspanningen te gaan richten op kinderen, zo heeft de Colombiaanse overheid er ongeveer 60 jaar geleden voor gekozen om door middel van het *De Cero a Siempre*-beleid kinderen centraal te stellen in haar activiteiten. Dat is de beste erfenis die we de generatie van vrede kunnen nalaten, het bouwen van een solide basis die Colombia in staat stelt zijn verplichting na te komen om ervoor te zorgen dat iedereen zijn rechten volledig kan uitoefenen, vanaf voor de geboorte.

Onze kinderen zijn niet alleen de toekomst, ze zijn ook het heden van een vreedzaam Colombia en een vreedzame wereld!

“We zijn trots op de levens die we voor altijd helpen veranderen dankzij de 274 nieuwe centra gericht op de ontwikkeling van jonge kinderen die we overal in het land geopend hebben.”